ISGlobal

**- NOTA DE PREMSA -**

# La cloroquina podria tornar com a arma complementària en les estratègies d'eliminació de la malària

*Un estudi al sud de Moçambic mostra l'eficàcia del fàrmac en el tractament d'infeccions assimptomàtiques*

*Barcelona, 4 de maig del 2017*. La cloroquina podria ser un arma valuosa en l'eliminació de la malària, segons un estudi codirigit per l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), centre impulsat per la Fundació Bancària "la Caixa", i el Centre de Recerca en Salut de Manhiça (CISM), a Moçambic. Els resultats, publicats a *Scientific Reports*, mostren que la resistència al fàrmac ha disminuït notablement al sud de Moçambic i que l'ús de la cloroquina (CQ) en l'àmbit comunitari podria ser un arma complementària en els esforços d'eliminació de la malaltia.

La resistència als fàrmacs pot tenir un cost adaptatiu per al paràsit, en aquest cas sol revertir quan es deixa d'usar el fàrmac en qüestió. Això és el que ha passat amb la cloroquina: després de la propagació global de paràsits resistents a la CQ en la dècada dels 70, la prevalença ha disminuït en els últims anys arran de la suspensió de l'ús del fàrmac. En una zona de Moçambic, per exemple, la prevalença de paràsits resistents ha disminuït del 90%, el 2006, al 30%, el 2010. Això suggereix que la CQ podria tornar a usar-se a certes regions –no com a tractament de primera línia, però sí com a fàrmac complementari– per potenciar els esforços d'eliminació del paludisme. Tanmateix és necessari demostrar-ne l'eficàcia en aquest context.

L'estudi tenia per objectiu avaluar l'eficàcia de la CQ en el tractament d'infeccions assimptomàtiques en voluntaris adults, a Manhiça, una zona on la prevalença de malària clínica en nens ha assolit el 40%. Per a això, els autors van realitzar visites comunitàries buscant individus sense símptomes clínics, però infectats pel paràsit del paludisme (observable per microscopia). A alguns els van administrar CQ i a d'altres placebo, i en van fer un seguiment intensiu durant un mes. Van analitzar-se les mostres de sang per microscopia i per mètodes moleculars per confirmar la presència o l'absència del paràsit i detectar mutacions que confereixen resistència a la CQ.

Els resultats mostren que la CQ va ser eficaç en eliminar el paràsit: la infecció havia remès en el 98% dels pacients a les 72 hores de la primera dosi. També mostren que es van trobar al·lels mutants (que confereixen resistència a a el CQ) en menys del 5% dels casos. La baixa prevalença de paràsits resistents a la CQ confirma la tendència observada en altres països africans.

"Aquest estudi també aporta informació important sobre l'evolució de les infeccions assimptomàtiques", assenyala Beatriz Galatas, investigadora d'ISGlobal i primera autora de l'estudi, "ja que el 18% dels pacients tractats amb placebo van eliminar espontàniament el paràsit, un percentatge més gran del que es pensava".

"Els resultats d'aquest primer assaig són encoratjadors", diu Pedro Aide, investigador del CISM i també coordinador de l'estudi, "i assenten les bases per provar l'eficàcia de la cloroquina en pacients simptomàtics, tant adults com nens malalts"

Els autors conclouen que la CQ podria usar-se com a complement en campanyes d'eliminació basades en l'administració massiva d'antipalúdics, com la del projecte

MALTEM al sud de Moçambic, al qual donen suport l'Obra Social "la Caixa" i la Fundació Bill and Melinda Gates. "La cloroquina té dos avantatges: té un excel·lent perfil de seguretat, fins i tot en dones embarassades i nens petits, i té una vida mitjana llarga (triga uns dos mesos a eliminar-se del cos), de manera que també comporta un benefici preventiu", assenyala Quique Bassat, l'altre coordinador de l'estudi.

## Referència

Galatas B, Nhamussua L, Candrinho B, et al. *n-Vivo Efficacy of Chloroquine to Clear Asymptomatic Infections in Mozambican Adults: A Randomized, Placebo-controlled Trial with Implications for Elimination Strategies Scientific Reports 7*, Article number: 1356(2017) doi:10.1038/s41598-017-01365-4

## Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una innovadora aliança entre l'Obra Social "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu d'afrontar els reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

## Premsa ISGlobal

Beatriz Fiestas
beatriz.fiestas@isglobal.org
93 227 1816 / 669 877 850

Aleix Cabrera
aleix.cabrera@isglobal.org
93 227 1816 / 661 913 235